

Brønnøysundregistrene

ÅRSREGNSKAP FOR REGNSKAPSÅRET 2012 - GENERELL INFORMASJON

Journalnummer: 2013 474105

Enheten

Organisasjonsnummer: 971 350 008
Organisasjonsform: Stiftelse
Foretaksnavn: STIFTELSEN DET NORSKE ARBORET
Forretningsadresse: Mildevegen 240
5259 HJELLESTAD

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2012 - 31.12.2012

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Ja
Benyttet ved utarbeidelsen av
årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Kristin Solheim
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 16.04.2013

Grunnlag for avgivelse

År 2012: Årsregnskap er elektronisk innlevert.
År 2011: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2012.

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 19.06.2013

RESULTATREGNSKAP

Beløp i: NOK	Note	2012	2011
Inntekter			
Leieinntekter		831 280	830 440
Offentlige tilskudd	2	1 410 800	1 399 200
Andre tilskudd	2	105 000	195 424
Salg og gårdsinntekter		19 600	57 838
Andre salgsinntekter		797	2 530
Sum inntekter		2 367 477	2 485 432
Kostnader			
Lønnskostnader m.m.	3	1 744 121	1 772 908
Avskrivning på driftsmidler	1	15 000	22 903
Administrasjonskostnader		330 856	520 147
Vedlikehold		116 950	125 697
Drift direktørbolig		23 430	33 279
Div. småutstyr		6 023	
Avsetninger		75 000	38 339
Kurs og opplæring		2 941	
Sum kostnader		2 314 320	2 513 272
Driftsresultat		53 157	-27 840
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		26 688	25 759
Sum finansinntekter		26 688	25 759
Annen rentekostnad		56 865	56 894
Sum finanskostnader		56 865	56 894
Netto finans		-30 177	-31 135
Ordinært resultat før skattekostnad		22 979	-58 976
Ordinært resultat etter skattekostnad		22 979	-58 976
Årsresultat		22 980	-58 975
Overføringer og disponeringer			
Overført til egenkapitalen		-22 980	
Overført fra egenkapitalen			58 975
Sum overføringer og disponeringer		22 980	-58 975

Organisasjonsnr: 971 350 008
STIFTELSEN DET NORSKE ARBORET

BALANSE

Beløp i: NOK	Note	2012	2011
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Varige driftsmidler			
Direktørbolig	1	865 000	865 000
Grunnareal	1	129 396	129 396
Garasjebygg	1	225 000	230 000
Forskning/kontorbygg	1	1 550 000	1 560 000
Maskiner og anlegg	1		
Sum varige driftsmidler		2 769 396	2 784 396
Sum anleggsmidler		2 769 396	2 784 396
Omløpasmidler			
Varer			
Beholdninger Gården		1 000	1 000
Sum varer		1 000	1 000
Fordringer			
Fordringer		4 900	4 653
Sum fordringer		4 900	4 653
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter o. l.		858 114	949 977
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		858 114	949 977
Sum omløpasmidler		864 014	955 630
SUM EIENDELER		3 633 410	3 740 026
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Egenkapital	5	1 176 714	1 153 734
Sum innskutt egenkapital		1 176 714	1 153 734
Sum egenkapital		1 176 714	1 153 734
Langsiktig gjeld			
Konows fond		100 000	100 000
Avsatt bistilling		19 437	19 437
Rest av øremerket ekstraordinært tilskudd			89 307

Ikke benyttede øremerkede tilskudd	1 064 509	1 054 858
Sum avsetninger for forpliktelser	1 183 947	1 263 603
Annen langsiktig gjeld		
Gjeld til kredittinstitusjoner	112 375	127 875
Øvrig langsiktig gjeld 4	1 148 731	1 148 731
Sum annen langsiktig gjeld	1 261 106	1 276 606
Sum langsiktig gjeld	2 445 052	2 540 208
Kortsiktig gjeld		
Annen kortsiktig gjeld	11 643	46 083
Sum kortsiktig gjeld	11 643	46 083
Sum gjeld	2 456 696	2 586 292
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	3 633 410	3 740 026

Stiftelsen Det Norske Arboret

Noter til regnskap 2012

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk for små foretak. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, korrigert for nedskrivninger og avskrivninger. Nedskrivning foretas når forskjellen mellom virkelig verdi og bokført verdi er vesentlig, og verdiforringelsen antas ikke å være av forbigående karakter. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Inntekter

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Stiftelsen Det Norske Arboret

Noter til regnskap 2012

Note 1 – Varige driftsmidler

	Direktør- bolig	Grunnareal	Garasje- bygg	Forskning-/ kontorbygg	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1.	865.000	129.396	300.000	1.700.000	2.994.396
Tilgang i året	0	0	0	0	0
Avgang til anskaffelseskost	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	865.000	129.396	300.000	1.700.000	2.994.396
Akk. av- og nedskrivninger pr. 1.1.	0	0	70.000	140.000	315.531
Årets avskrivninger	0	0	5.000	10.000	15.000
Akk. av- og nedskrivn. pr. 31.12.	0	0	75.000	150.000	225.000
Bokført verdi pr. 31.12.	865.000	129.396	225.000	1.550.000	2.769.396
Prosentstøt for ordinære avskrivninger			1,7 %	0,6 %	

Alle driftsmidler avskrives lineært.

Note 2 – Tilskudd

Offentlige tilskudd	2012	2011
Hordaland Fylke	280.000	280.000
Universitetet i Bergen	436.500	430.000
Landbruksdepartementet	300.000	300.000
Bergen kommune	394.300	389.200
Sum	<u>1.410.800</u>	<u>1.399.200</u>
Andre tilskudd		
Tordis og Fritz C Riebers legat	30.000	30.000
Det Norske Hageselskap	0	13.000
Forum for natur og friluftsliv	75.000	0
Rhododendrofondet	0	152.424
Sum	<u>105.000</u>	<u>195.424</u>

I 2012 har Rhododendronfondet refundert kr 131.912 av andre driftskostnader. Dette har blitt ført direkte mot kostnadskontoer.

Tilskudd regnskapsføres etter bruttometoden.

Stiftelsen Det Norske Arboret

Noter til regnskap 2012

Note 3 – Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnad	2012	2011
Lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift	1.738.300	1.767.344
Andre ytelser	5.821	5.564
Sum	<u>1.744.121</u>	<u>1.772.908</u>

Stiftelsen Det Norske Arboret har ingen ansatte, men leier 3 gartnere, en direktør (bistilling) og div. personale ved behov, fra Universitetet i Bergen.

Pensjon

Foretaket er følgelig ikke pliktig til å ha egen tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Kostnader til revisor

Godtgjørelse til Deloitte AS og samarbeidende selskaper for revisjon utgjør i 2012 kr 26.000 (ekskl. mva). Det ble i tillegg fakturert kr 8.000 for revisjon av Arboretets Rhododendronfond (ekskl. mva).

Note 4 – Fordringer, gjeld og garantiforpliktelser

Gjeld	2012	2011
Gjeld med forfall senere enn ett år	<u>1.245.606</u>	<u>1.261.106</u>
Gjeld med forfall senere enn fem år	<u>1.183.606</u>	<u>1.199.106</u>

Note 5 – Egenkapital

	Egenkapital
Egenkapital 1.1.2012	1.153.734
<i>Årets endring i egenkapital</i>	
Årets resultat	22.980
Egenkapital 31.12.2012	1.176.714

Til styret i Stiftelsen Det Norske Arboret

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Det Norske Arboret som viser et overskudd på kr 22.980. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Stiftelsen Det Norske Arboret per 31. desember 2012 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Bergen, 16. april 2013
Deloitte AS

Bjarne Ryland
statsautorisert revisor

Stiftelsens årsberetning

1.1 Styrets beretning

Stiftelsen Det norske arboret ble opprettet i mars 1971 av: Det Kgl. Landbruksdepartement, Universitetet i Bergen, Bergen kommune, daværende Fana kommune og direktør Fritz C. Rieber. Stiftelsen fester av Bergen kommune en del av tidligere Fana heradsgards grunn og forvalter arboretområdet på til sammen ca. 600 daa på Milde. Av dette er ca. 70 daa avsatt til Botanisk hage for Universitetet i Bergen.

Samlingene i Arboretet omfatter om lag 3.500 forskjellige planteslag, hvorav vel 3000 er busker og trær (lignoser). Samlet utgjør dette mer enn 8.500 planter. De viktigste plantegruppene er *Rhododendron* (240 arter/1050 ulike slag medregnet underarter, hybrider og kultivarer), *Rosa* (88/550), *Sorbus* (74/100), *Acer* (41/53), *Spiraea* (32/53), *Prunus* (26/49), *Betula* (32/46), *Abies* (31/40), *Chamaecyparis* (5/81), *Erica* (17/77), *Ilex* (17/70) og *Calluna* (1/64). Stiftelsen bidrar med etablering og vedlikehold av beplantningene i Arboretet, og med informasjon og formidling om plantene, alt i nært samarbeid med Universitetet i Bergen som har ansvar for den vitenskapelige delen av virksomheten. En viktig oppgave for Stiftelsen er tilrettelegging for opplevelse, rekreasjon og friluftsliv. Dette er tiltak Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune vektlegger i sine budsjetttildelinger til Stiftelsen.

Stiftelsen bidrar til bevisstgjøring om praktisk bruk av trær og busker i private og offentlige anlegg. Arboretet deltar i forvaltningen av våre nasjonale genressurser og informerer om de ressurser som særlig vedaktige planter utgjør, enten de finnes i historiske hager eller naturen. Dette er tiltak Det Kgl. Landbruks- og Matdepartement prioriterer i sine budsjetttildelinger til Stiftelsen.

Drift og utvikling av området skjer i nært samarbeid med Universitetet som har ansvaret for den vitenskapelige ledelse. Det ble i 2012 inngått en ny samarbeidsavtale med Universitetet. Forberedelsene til iverksetting av den nye avtalen som trådte i kraft 1.1.2013 var en viktig oppgave i 2012.

Stiftelsen Det norske arboret har til formål:

- Arboretet skal yte praktisk bidrag til økt utbytte av trevekst på grunnlag av den mest fullstendige representasjon av arter og varianter av trær og busker som egner seg for norske forhold.
- Arboretet skal yte bidrag til forskning og undervisning innen sitt virkefelt, og inngår som ledd i en internasjonal dendrologisk forskningskjede.
- Arboretet skal virke som en integrerende faktor som bla skal bringe botanikk, hagebruk, skogbruk og arvelære nærmere sammen
- Arboretet skal gjennom sin utforming yte bidrag til folkeopplysning, naturforståelse og friluftsliv.

Den nye samarbeidsavtalen klargjør hvordan Stiftelsen og Universitetet skal samvirke for å oppfylle formålet. Stiftelsen er svært tilfreds med den nye avtalen med Universitetet og mener at den gir et godt grunnlag for det videre samarbeid.

Universitetet står for den løpende drift av de vitenskapelige samlingene.

Stiftelsens økonomiske bidrag er særlig rettet mot tiltak for å tilrettelegge for kunnskapsbasert friluftsliv, opplevelse og rekreasjon. Stiftelsen vil videre arbeide for å skaffe økonomiske bidrag til opparbeidelse og vedlikehold av samlinger som er av særlig interesse for publikum. Det store besøket i Arboretområdet fører til slitasje og setter økte krav til tilrettelegging av området. Det økonomiske grunnlaget for dette må komme fra Stiftelsens bidragsyttere.

Virksomheten i 2012

Restaurering av Rosariet etter vinterskader i to på hverandre følgende harde vintre har hatt topp prioritet i også i 2012. Det ble i 2012 skiftet jord i følgende bed: M5b, c, d Moderne buskroser, M11 Markdekkeroser og M7 Rugosaroser (nederste del). Det ble også skiftet jord i M10, slik at samlingene av Polyantha- og Moskusroser (M8 og M9) kan utvides og innplantes med et større sortement. Alle bed har dermed fått ny, sterkt forbedret drenering og jorden er skiftet i mer enn 60 cm dybde. Vi har benyttet en sandblandet miljøkompostjord fra Lønningen, som ser ut til å være godt tilpasset vårt behov. Vi har derfor stort sett bare erstattet bedene med denne. Blomstringen på de nyplantete rosene i 2012 var overdådig og lover godt for de kommende år. Anleggsstøtte ble gitt av Rhododendronfondet (prosjekt «Krafttak»), og takket være bevilgninger fra Grolle Olsens legat og Arboretets venner har det lyktes å skaffe nye planter til å fylle ledig plass i de nylig opparbeidete bedene.

Den gamle jorden som ble tatt ut fra Rosariet ble fylt på i rabatter ved parkeringsplassen på Dalsmyra og benyttet til å utbedre staup og huller som over år er oppstått i jorddekket på lille Grønneviksmyra. Samtidig ble et større vannsig nederst i lønnesamlingen i Leirkjeldbakken gravd opp og avskåret med drensledninger.

I Gjørvikhaugen måtte dreneringen fra planteskolen gjenåpnes og inntrengte røtter fra sitkagran ble dratt ut. Dreneringen videre ned mot Rhododendronsamlingen er gammel (4" sementrør) og trenger fornying med større dimensjon.

I Nydalen ble arbeidet med rydding av vegetasjon ferdigstilt og terrenget tilrettelagt med ny jord og grovplanert for tilplanting av busker i «Rhododendronmuséet».

I Lynghagen ble et område for *Calluna* omarbeidet og renoveret. Jorden var blitt svært kompakt og plantene mistriivdes. De ble derfor gravd opp og det ble lagt i et drenerende underlag med pukk og bygget opp en haug med store vis-steiner. Nye planter skaffet med støtte fra Arboretets venner ble satt ned, til dels med assistanse fra mandagsdugnaden.

I planteskolene på Rundhagen er det utplantet nytt, og eldre plantinger er ryddet for rester. Ny jord er påført og frest inn, og det er gitt plass for nytt plantemateriale fra veksthuset. På samme vis er det laget nye bed for *Rhododendron* i planteskole i Gjørvikhaugen.

Stien langs østsiden av Mørkevatnet ble ferdigstilt med ny toppgrus og ut mot Brandaneset ble stien utbedret med nye gangbroer og ny grus. Arbeidene ble utført med god støtte fra dugnadsfolket.

Med dugnadshjelp er det også laget og satt opp nye benker flere steder i Arboretet, delvis ved utskifting av gamle benker, men også på nye plasser.

Vinteren 2011-12 var relativt mild, men med en uvanlig lang og kald vår. Dette ga flere perioder med skarp barfrost fulgt av mildvær utover i april, noe som førte til frostskafer og utgang på mange planteslag. Som foregående vintre var samlingene av vintergrønne busker fra Sørlege halvkule utsatt. Det ble også registrert større skader i Lynghagen og blant de moderne rosesortene i Rosariet. Til sammen ble 394 planter av 160 aksjesjoner registrert utgått i Arboretets samlinger i løpet av året.

Arbeidet med rydningshogst langs el-linjer og langs kjøreveiene fortsatte i 2012, det siste med tanke på fremkommelighet for brannvesenets utrykningskjøretøyer til skogen i Arboretet. Dessuten ble det ryddet for oppslag i Oldertøset, særlig av hemlokk og sitkagran. Som praksisoppgave for arboriststudent Nina Bruvik, ble det tynnet i furugreiner rundt administrasjonsbygget og i Rhododendron-artssamlingen. Årets barhogst (til materiale for dekking i Rosariet og andre steder), ble hovedsaklig lagt til Vasshaugen, der nyplantet serbergran o.a. ble fristilt m.m. Etter avtale med Grøn Etat i Bergen kommune ble juletrærne fra Torgalmenningen levert til bruk som dekkemateriale.

Nytt plantemateriale

Det ble i 2012 tatt inn 367 aksjesjoner av busker og trær til samlingene på Milde, det meste som planter for supplering av samlingene i Arboretet: *Rhododendron* (108 aksjesjoner), *Rosa* til Rosariet (75) og lyng til Lynghagen (17). Rosesamlingene ble i løpet av året beriket med en meget kjærkommen gave fra Idar Jansen, Jørpeland i Ryfylke, som ga oss ca. 40 eksklusive og sjeldne historiske roser fra egen hage. Det ble dessuten tatt inn 7 aksjesjoner av *Magnolia* til Arboretet. Av frø ble det tatt inn mest av *Sorbus* (57 aksjesjoner) og deretter fulgte *Rhododendron* (10 aksjesjoner). Det ble til sammen plantet ut 1060 planter av 194 aksjesjoner av lignoser, det meste til supplering i Rosariet (60 aksjesjoner/220 planter), Lynghagen (41/275 av *Erica*, *Calluna* og *Daboecia*) og til samlingene av *Rhododendron* (36 /120) og *Sorbus* (22/205).

Professor Per Magnus Jørgensen fortsatte arbeidet med en sammenstilling av de erfaringer som er gjort etter mange års dyrking av *Rhododendron* på Milde. Samtidig gjennomgås samlingene kritisk med tanke på supplering og fornying av utvalget.

Skadedyr

Rhododendrontege gir årlig tydelig skade på mottakelige arter. De siste årene er bruken av sprøytemidler som miljøtiltak redusert til et minimum, og det har ikke vært sprøytet med insektmiddel i Rhododendronsamlingene over hodet. Dette viser seg nå tydelig på visse arter, som vurderes tatt ut av utstillingene.

Brunsneglen var mest et problem i Botanisk hage i 2012, hvor det daglig har vært plukket i den mest aktive perioden. I bekjempelsen har det vært nyttet en del Ferramol og nematoder etter den såkalte kannibalmetoden. For å effektivisere kontrollen med sneglebestanden er naboene invitert til å delta i bekjempelsen, et meget populært tiltak.

Arboretet har tidligere hatt lite skader av hjortedyr, men sommeren 2012 ble det observert mye beiteskader, og en ganske tam hjortekolle med kalv ble observert gjentatte ganger. Den hadde tydeligvis fast tilhold i Arboretet. Etter søknad til viltkonsulenten i Bergen kommune, ble det gitt fellingsløyve på to dyr. Etter noen forsøk ble de to dyrene avlivet

med velrettede skudd tidlig en morgen i begynnelsen av oktober.

Høsten 2012 ble det på nytt observert spor etter mår på loftet i administrasjonsbygget. Første tiltak var å sette ut en boks med høyfrekvent lyd, men denne hadde ingen effekt. Skadedyrfirmaet Effecta ble kontaktet, men det har ikke blitt noen fangst i de tre fellene som de satte ut.

Blondehuset

Varmtvannstanken i Blondehuset, som var plassert under trappen i første etasje, sprang lekk etter sommersesongen 2012. Dette førte til vannskader på gulv og vegger i gangen. Forholdet ble meldt til forsikringsselskapet som tok saken og det ble satt i verk utbedringstiltak. Ny varmtvannstank ble montert i dusjrommet (våtrom) ovenpå og etter tørking ble det lagt nytt gulv i gangen. Samtidig ble det tettet omkring gjennomføringer for rør og kabler i såle under gulvet for mus og andre smådyr.

HMS-arbeid og likestilling

Arboretet følger de regler og rutiner som gjelder ved Universitetet i Bergen for rapportering og oppfølging av saker som angår arbeidsmiljøet (HMS). Det ble i løpet av 2012 rapportert om seks avvikshendelser ved virksomheten på Milde totalt, hvorav fem med mindre personskader. Det er ikke meldt om hendelser eller gjort tiltak som har påvirket det ytre miljøet i negativ retning eller har virket forurensende.

Av de fire ansatte som innehar stillinger Stiftelsen yter bidrag til, er det to kvinner. De står for 1,8 årsverk (47 %) av de totalt 3,8 årsverkene Stiftelsen finansierer. I styret for Stiftelsen er det ingen kvinner pr. 31.12.2012.

Utadrettet virke

Stiftelsen bidrar til trykking av Årsskriftet **Årringen**, som utgis av Arboretet og Botanisk hage. Årringen nr. 15 (2011) ble trykket i mars og distribuert i mars-april 2012. Redaksjonsarbeidet med Årringen nr. 16 (2012) startet i desember 2012.

Samlingsforvaltningen med oppdatering av plantene i databasen, på skilt og kart er en viktig del av arbeidet vårt. Plantedatabasen Iris blir stadig tatt i bruk til nye formål til å effektivisere dette arbeidet. Høsten 2012 ble en ny kartmodul tatt i bruk, og den gjør det mulig å vise aksesjoner direkte på kart i samlingene. Denne geografiske informasjonen vil også bli tilgjengelig for publikum ved at planter kan søkes opp via nettsiden vår. Dette er et nyttig og etterspurt tilbud, men vi må sikre at informasjonen er korrekt og at vi ikke publiserer detaljert opplysning om sårbare planter som kan stimulere til tyveri.

Nettsidene blir stadig viktigere for å nå ut til publikum og media med informasjon. Vi hadde 36410 besøk på hjemmesidene. Vi prøver å informere om viktige hendelser, og lager nyhetssaker om det som skjer. Facebook blir også brukt, gjerne om mindre saker og til publisering av aktuelle bilder osv.

Arbeidet med skiltplanen fortsatte. Etter at vi fikk tildelt økonomisk støtte til prosjektet "Veivisere i Arboretet på Milde" (se under bidragsytere s), kunne vi starte arbeidet med

å finne produsent, design, monteringsystem osv., og valget har falt på Grafika as og Euroskilt.

Publikumsbesøket i Arboretet var godt også i 2012. Vi har ikke tall for total antall besøkende, siden området er fritt tilgjengelig året rundt. Et grovt anslag på besøkstallet har de siste årene vært på 90.000 pr. år. Det ble gitt organisert omvisning med guide til 33 grupper for til sammen 619 registrerte personer.

Det største arrangementet var Arboretets dag som ble holdt i strålende vær søndag 3. juni. Også denne gangen ble det et godt besøkt arrangement der mange samarbeidspartnere deltok. Konferansier var Stig Hammersland og 'Kor e' Vi' underholdt og bemannet kaféen.

Lyktevandring i Japanhagen var et annet stort arrangement som trakk mye folk ettersom vi inngikk et samarbeid med Krokusbakken barnehage. Japanhagen var snødekt og det ble en fin stemning i det kalde været med tente lykker, fakler og japansk musikk. Det var omvisning om lyktene og enkel servering i Tepaviljongen, og det hele ble dekket av et filmteam fra UiB som produserte en liten video fra arrangementet.

Fagrådet

Stiftelsens fagråd har følgende medlemmer:

Sissel Lerum, Bergen kommune
Åge Landro, Bergen og Omland Friluftsråd
Tor Myking, Norsk Inst. for skog og landskap, region vest
Tor Jan Ropeid, Arboretets venner
Anne Tafjord-Kirkebø, Hageselskapet Hordaland
Anna Wathne, Norske landskapsarkitekters forening

I løpet av 2012 har Fagrådet hatt tre møter der man bl.a. har behandlet forslag til helhetlig tilrettelegging for publikum ved Arboretets hovedadkomst på Dalsmyra, og spesielt forberedelse av søknad til Gjensidigestiftelsen ved Hordaland fylkeskommune for støtte til prosjektet «Veivisere i Arboretet på Milde». Prosjektet tar sikte på å oppgradere tavler og veivisere for turfolket i Arboretet etter retningslinjene for gradering av turstier og områder etter hvor krevende de er å ta seg fram i. Søknaden resulterte i tildeling av kr. 100.000,- fra Hordaland fylkeskommune til formålet for perioden 2012-2013.

Arboretets støttespillere

Støtteforeningen Arboretets venner er en viktig ressurs, både til å gi økonomisk støtte, og som bidragsyter til dugnad, avvikling av arrangementer og andre aktiviteter. Det ble holdt vårmøte, høstmøte, plantesalg, to temavandringer og kurs i beskjæring av trær og busker. Beskjæringskurset ble holdt av Mons Chr. Hauge og var populært med ca. 30 deltakere. Vi startet med teori inne og fortsatte med praktisk arbeid ute. Juleverksted ble arrangert med vekt på hvordan man kan lage kranser av enkle midler fra skogen.

Dugnadsinnsatsen har vært høy også i 2012, og hver mandag stiller det opp en trofast gjeng som gjør mye nyttig arbeid. Det ble utført 1253 timer, et tall som har vært stabilt de siste årene. I tillegg til nyttig arbeid ute i samlingene har dugnadsfolkene utført frørensing til vår

egen frøliste, og de har montert pressede planter for innordning i herbariet ved Universitetsmuséet.

Nytt av året 2012 er opprettelsen av en lokal forening av Norsk Roseforening, avdeling Hordaland. Foreningen ble til med assistanse fra Arboretet og i samarbeid med Arboretets venner. Roseinteressen kom også til uttrykk ved at det i 2012 ble dannet en liten dugnadsgruppe som assisterer med vedlikehold i Rosariet hver onsdag.

Arboretets venner bidro videre med innsats og økonomisk støtte til

- «Arboretets dag»
- Plantekjøp (lyng til Lynghagen)
- Planteskilter
- Bokkjøp («European Garden Flora», ny utgave)
- Jordforbedring og innkjøp av diverse verktøy og utstyr

Arrangementet «Soppens dag» ble avviklet i regi av Soppforeningen i Bergen, søndag 2. september.

En annen viktig støttespiller for oss er "Kor e' Vi» som driver kaféen i Blondehuset på søn- og helligdager fra påske og ut september. I mai og juni er det kafé også på lørdager. Besøksstatistikken viser størst tilstrømming på søndager med fint vær, med Arboretets dag som et høydepunkt. Det er en stor publikumsforbedring at toalettet i Blondehuset er åpent daglig hele året til det stenger med tidslås kl 20.

Bidragsgivere og økonomi

De offentlige tilskuddene fra Hordaland fylkeskommune, Landbruks- og matdepartementet og Bergen kommune var på til sammen kr 974.300,-, en økning på kr 5.100 sammenlignet med året før. Økningen fra Bergen kommune tilsvarer endring i prisindeksen. Fra Hordaland fylkeskommune fikk Arboretet i tillegg til det ordinære tilskuddet på 280.000,- overført kr. 75.000,- som til prosjektet «Veivisere i Arboretet på Milde». De resterende midlene vil bli overført ved neste årsoppgjør. Tilskuddet fra Universitetet i Bergen, på 436.500,-, ble innarbeidet i et nettooppgjør med UiB ved at overføringen fra Stiftelsen til Universitetet ble redusert tilsvarende. Salgsinntektene i 2012 gikk betydelig ned i 2012, siden salg av ved og tømmer var mindre enn sist år.

Den totale overføringen fra Arboretets venner til Arboretet og Botanisk hage var i 2012 på kr. 114.390,-.

Tordis og Fritz C. Riebers legat bidro i 2012 med kr. 30.000,- til supplering av *Rhododendron*-samlingene.

Stiftelsen "Arboretets Rhododendronfond" (tidligere Arboretets plantefond), har som formål å støtte Arboretets utvikling og drift, og hadde pr. 31.12.2012 en egenkapital på kr 2.463.199,-. Det ble i 2012 gitt støtte til «Prosjekt Krafttak» i Arboretet med kr 131.912,36. Prosjektet tar sikte på å oppruste deler av Arboretets områder og å gjøre det lettere for besøkende å ta seg fram langs stier og gangveier. Dessuten å bedre tilstanden for plantesamlingene ved bl.a. å etterse og fornye drenering, jordforbedring og fornye beplantningene. Prosjektet har i 2012 bidratt til å skifte jord i Rosariet, klargjøring av

plantefelter i Rhododeneronmuséet og tømmerhogst. Dessuten har prosjektet bidratt til nye klopper og gangveier langs stier over våte partier i Arboretet.

Arboretets driftsutgifter ble lavere enn forventet i 2012 og Stiftelsens regnskap gjort opp med overskudd på kr 22.980,- som vil bli tilført egenkapitalen.

Forutsetningene for Arboretets fortsatte drift er til stede, og årsregnskapet for 2012 er satt opp under denne forutsetning.

Store Milde, 16.04.2013

Sverre Spilho

Bjarne Rieber

Ivar Ekanger

Åge Landro

Ole-Jørgen Johannessen

Per H. Salvesen